

Hutba u povodu Dana džamija

Hvaljen neka je Stvoritelj svih svjetova, Vladar Dana Sudnjeg koji u vlasti nema ortaka i kome ne treba zaštitinik niti pomoćnik. On uvodi noć u dan i dan u noć, On zna svačije misli. On je Sunce i Mjesec potčinio, nebesa je bez stubova stvorio, a po Zemlji nepomične planine sazdao. Niti Sunce može Mjesec dostići, niti noć dan prestići, svako se kreće do roka određenog Njega veliča sve što je na nebesima i na Zemlji i Njemu će se sve vratiti.

Neka je salavat i selam na Allahovog izabranika i miljenika, pečata poslanstva i milosti svjetovima Muhammeda, a.s., na njegovu časnu porodicu i čestite ashabe.

Draga braćo,

Milostivi Stvoritelj je tokom povijesti ljudskom rodu slao svoju Riječ upute, a vjerovjesnicima je dodijelo ulogu da bdiju na samom duhovnom vrhu čovječanstva kako bi sa svojim plemenitim karakterom i vrlinama bili ideal i vodilja minulim i budućim generacijama.

Vjerovjesnici su dostavljajući Božije poslanice ljudima naučavali da je izvorna ljudska priroda u suštini dobra. Čovjek na ovaj svijet ne dolazi pod hipotekom grijeha, on nije rođen grijешan, štaviše, on u svome ishodištu primarno nosi pozitivne osobine koje vjerovanjem i činjenjem dobrih djela kao Božiji namjesnik može dodatno poticati i razvijati.

Ali, svakog trenutka, kada se Božiji namjesnik na Zemlji uzobijesti i zaboravi na svoje temeljno i Bogom dano određenje - da je on prije i iznad svega Abdullah, rob Božiji - čovjek svoju poziciju namjesnika može srozati na nivo moralno najnižeg i najprezrenijeg stvorenja. Uzvišeni u Časnom Kur'anu opominje:

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٥﴾

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٦﴾

“Mi čovjeka stvaramo u skladu najljepšem, zatim ćemo ga u najnakazniji lik vratiti.”
(Et-Tīn 5-6)

Zato se namjesnik Božiji, svaki put čineći sedždu, potvrđuje kao Božiji rob za čije zemaljsko postojanje duguje neprekidnu zahvalnost Stvoritelju. Sedžda je ujedno priznanje i svjedočanstvo da je u ovaj naš zemaljski prah, koji se nerijetko zna odmetnuti i pobuniti protiv Božijeg reda, Bog Uzvišeni udahnuo život koji u konačnici pripada samo Njemu.

Draga braćo,

Kako bi očuvao svoje duhovne vrline i sjećanje na Stvoritelja čovjek od pamtivjeka gradi i podiže hramove i bogomolje. U njima je kroz predanost Bogu oživljavao svoju teomorfnu prirodu trudeći se da ovlada sobom i vlastitim porivima, jer veća je snaga potrebna da se ovlada sobom, nego prirodom i ljudima oko sebe. U isto vrijeme, džamije kao i sve ostale bogomolje, okupljale su ljude oko zajedničkih vrijednosti upućujući ih jedne na druge; jer mnogo je važnije pitanje šta svijet čini na okupu, nego pitanje ko će koga okupirati.

Džamije i mesdžidi su kroz dugu povijest ljudskog roda bili poput ogledala: u njima su čestiti prepoznavali svoju ovisnost o Božijoj Milosti i blizini, dok su poricatelji Istine i oni koji su zalutali u Božijim kućama prepoznavali dokaze svoje zablude. U bezumnoj mržnji zbog odraza u ogledalu, takvi su sa neviđenom okrutnošću skrnavili i do temelja rušili Božije kuće.

Džamije su u našoj domovini više puta rušene, obnavljane i uprkos mržnji i rušilačkom nagonu njihovih rušitelja. s Božijom pomoću stoljećima su opstajale na našoj zemlji bosanskoj. A sa svakom obnovljenom džamijom, obnavljao se i čovjek u skladu svome najljepšem. Zajedno s obnovljenim čovjekom obnavljala se vjera u nemoć zla i nezadrživu snagu dobra.

U suri Nur, Milostivi je nagovijestio vječnu nagradu onima koji su svoj život, vjeru, i nadu neraskidivo vezali za džamije, Allahu najdraže kuće:

فِي بُيُوتِ الَّذِينَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ (٣٦)

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ

يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ (٣٨)

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ

بِغَيْرِ حِسَابٍ

“U džamijama koje se Allahovom voljom podižu i u kojima se spominje Njegovo ime – hvale Njega, ujutro i navečer, ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji molitvu obavljaju i milostinju udjeljuju, i koji strepe od Dana u kom će srca i pogledi biti uznemireni, da bi ih Allah lijepom nagradom za djela njihova nagradio i da bi im od dobrote Svoje i više dao. A Allah daje kome hoće, bez računa.” (En-Nūr 36-38)

Draga braćo, i ove godine 7. maja obilježit ćemo Dan džamija. Na ovaj dan 1993. godine razornim eksplozivom srušena je Ferhadja džamija u Banjoj Luci. Njeni ostaci nakon

rušenja razmješteni su na tajnim lokacijama kako bi se po mogućnosti trajno sakrili materijalni tragovi ovog historijskog i civilizacijskog simbola, biljega muslimanskog kontinuiteta i identiteta na ovim prostorima. Ferhadija je u našoj kolektivnoj memoriji sinonim razaranja muslimanske sakralne arhitekture koje se odvijalo po unaprijed utvrđenom planu i cilju. To potvrđuju podaci o uništenim ili teško oštećenim 921 džamije, odnosno 259 mesdžida.

Kada četvrtog maja, budemo svečano otvarali Aladža džamiju u Foči, naše dove biće upućene za sve vrijedne graditelje Božijih kuća koji su svoje živote ugradili u temelje slobode i mira naše domovine. Foča je u samom gradu imala osam džamija. Sve su do temelja porušene. U obnovljenoj Carevoj džamiji u Foči danas se mogu klanjati namazi i sa njenog minareta glas mujezina poziva na namaz i spas. Tako će uskoro, ako Bog da, biti i u Aladža džamiji.

Obnova Aladža džamije u Foči čije rušenje je potaknuto mržnjom spram drugoga i drukčijeg, prilika je da nedvosmisleno osudimo i upozorimo na spiralu nasilja u Božijim kućama čije tragične posljedice ovih dana ponovo svjedočimo. Bilo da je riječ o sistematskom kulturocidu, rušenju džamija u Bosni i Hercegovini ili aktuelnim prizorima nasilnog ekstremizma u Božijim hramovima od Nju Zelanda do Šri Lanke, savjest i odgovornost čovječanstva nalaze se pred istim ispitom. U globalnom svijetu obavijenom gustom mrežom sveobuhvatne povezanosti i međuzavisnosti svi smo objektivno odgovorni za zajedničku budućnost i sudbinu. Ne postoji ništa što drugi rade odobravaju i podstiču ili što mi radimo, odobravamo i podstičemo a da neće uticati na našu zajedničku sudbinu u budućnosti. Iako plovimo različitim lađama, svi se nalazimo na istome brodu. Što prije naučimo lekcije iz povijesti, prije ćemo zaslužiti Božiju pomoć u nastojanjima da živimo život dostojna čovjeka kao Božijeg namjesnika.

Preneseno je od Abdullaha ibn Omera, r.a., da je Poslanik, r, rekao: „O ljudi, naređujte dobro, sprečavajte zlo, prije nego budete molili Allaha, a On vam se ne odazove.”

Gospodaru naš, nemoj zvesti naša srca nakon što si nas uputio. Gospodaru naš, podaj nam dobro na ovom i dobro na onom svijetu, i sačuvaj nas džehennemske patnje. Gospodaru naš, podari nam u našim ženama i našem potomstvu radost, i daj da se na nas ugledaju bogobojazni. Molim Allaha Svemogućeg da naša srca ojača u iskrenom vjerovanju i da naše imetke uveća halal opskrbom. Svemogući Bože, obaspi nas svojom neizmjernom milošću i oprostom. Dovoljan nam je Allah, divan je On pomoćnik i zaštitnik.